

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Țurcan Anatolie și Cobzac Elena

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Munjiu Constantin xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.10.2017 – 10.11.2017;

Instanța de apel: 07.12.2017 – 30.01.2018;

Instanța de recurs: 28.05.2018 – 19.09.2018.

Asupra admisibilității recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 10 noiembrie 2017, Munjiu Constantin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) luni.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate lui Munjiu Constantin, a fost suspendată pe un termen de probațiune de 1 (un) an.

Solicitarea procurorului privind încasarea din contul lui Munjiu Constantin a cheltuielilor de judecată, în sumă de 259,46 lei, a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că Munjiu Constantin fără a deține permis de conducere a unităților de transport la 24 mai 2017,

aproximativ la orele 20:05, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, conducea automobilul de model Dacia Logan cu n/î AAG 812, pe drumurile publice din s. Roșcani, r-nul Anenii Noi.

Potrivit rezultatelor probelor biologice colectate de la Munjiu Constantin, conform procesului-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și a naturii ei nr. 87 din 24.05.2017, în aerul expirat s-a stabilit concentrația vaporilor de alcool în mărime de 0,73 mg/l, iar în sânge concentrația de alcool în volum de 1,40 g/l, concentrație care conform prevederilor art. 134/12 Cod penal se atribuie la stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

În drept, fapta constatată de primă instanță și reținută în sarcina inculpatului este calificată în baza art. 264/1 alin.(4) Cod penal, și anume conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, care nu deține permis de conducere.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia să fie dispusă încasarea de la inculpatul Munjiu Constantin a cheltuielilor de judecată în mărime de 259 lei și 46 bani suportate pentru examinarea medicală în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei.

În susținerea apelului, procurorul a invocat că consideră sentința ilegală, deoarece instanța a refuzat de a încasa de la inculpat cheltuielile judiciare în mărime de 259 lei și 46 bani suportate pentru examinarea medicală în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei. Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei. Cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temei juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Astfel, apelantul a conchis că în cazul dat inculpatul nu este persoană vulnerabilă, iar încasând de la acesta cheltuielile judiciare în sumă de 259 lei și 46 bani, nu va influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea sa.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2018, apelul procurorului a fost respins ca fiind nefondat cu menținerea sentinței contestate.

5. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a reținut că plata cheltuielilor de judecată în mărime de 259,46 lei, reprezintă cheltuielile de judecată suportate de către stat legate de constatarea faptului de consumare a alcoolului precum și pentru examinarea medicală în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei.

Cheltuielile de judecată respective constituie cheltuieli efectuate în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate și nu pot fi puse în seama inculpatului.

Conform art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, iar potrivit alin. (2), pct. 5) al aceluiași articol, cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009 „Privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, în art. 7, statuează că cheltuielile necesare pentru efectuarea examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, precum și/sau analiza de laborator a probelor prelevate (sânge și/sau urină) sunt acoperite de solicitantul examinării, conform actelor normative în vigoare.

În acest context, instanța de apel a remarcat că legea procesual - penală nu prevede achitarea de către inculpat a cheltuielilor judiciare cerute de apelant, astfel prevederile legale la care a făcut trimitere nu stabilesc asemenea cheltuieli ce pot fi încasate din contul inculpatului.

În atare situație, prima instanță corect a soluționat chestiunea privind plata cheltuielilor judiciare legale de constatarea faptului de consumare a alcoolului și pentru examinarea medicală a în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei de către inculpat, fapt ce determină concluzia privind respingerea apelului procurorului, sub aspectul ce vizează încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat.

6. Procurorul a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului ordinar, procurorul invocă că soluția instanței de apel, prin care a fost respins apelul procurorului referitor la neîncasarea cheltuielilor de judecată, contravine normelor procesual penale în vigoare.

Potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Potrivit alin. (3) a aceleiași norme, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Acest alineat este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa respectarea termenului rezonabil de cercetare și judecare a cauzei, prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces.

Totodată, legislatorul a expus suficient de clar în art. 229 Cod de procedură penală obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat. Prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, stipulează direct că inculpatul suportă cheltuielile judiciare, soluția instanțelor judecătorești de a respinge încasarea acestor cheltuieli este greșită.

Astfel, avansarea cheltuielilor judiciare de către stat își are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit.

La acest capitol, procurorul menționează și modificările operate la legea procesual penală din data de 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2017, prin care a fost abrogat alin.(2) al art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cadrul urmăririi penale se fac din contul mijloacelor bugetului de stat.

În ceea ce privește temeiul obligației de a suporta cheltuielile judiciare, se distinge că, inculpatul condamnat urmează să suporte aceste cheltuieli în baza culpei sale infracționale, deoarece fără săvârșirea infracțiunii, astfel de cheltuieli nu s-ar fi realizat, adică inculpatul urmează să suporte numai acele cheltuieli, care sunt în culpă procesuală.

Acuzarea consideră că inculpații condamnați urmează să plătească toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare, chiar și plata unei expertize dispuse din oficiu sau la cererea părții civile.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, reținându-se următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu argumentele invocate în recursul ordinar, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind chestiunea cheltuielilor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 1), 2) Cod de procedură penală, care prescriu

expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea cauzei morții, gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale, instanțele just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, cheltuielile pentru efectuarea expertizei medico-legale a părții vătămate urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzării în aspectul vizat.

Totodată, motivele invocate în respectivul recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei).

Pe lângă aceasta, conform art. 3 Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească. Legea procesuală penală poate avea efect ultra activ, adică dispozițiile ei, în perioada de tranziție la o nouă lege procesuală penală, pot rămâne aplicabile acțiunilor procesuale reglementate de legea nouă. Caracterul ultraactiv se stipulează în legea nouă.

Astfel, argumentele recurentului că: „prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare de la 09.02.2018 alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală, a fost abrogat”, nu au niciun suport juridic, deoarece sentința adoptată la 10 noiembrie 2017 și decizia din 30 ianuarie 2018 au fost adoptate până la modificările din 09.02.2018, deci instanța de fond și de apel corect au aplicat legea care era în vigoare în timpul judecării cauzei, iar respectiva normă procesuală penală nouă nu are efect ultraactiv. Mai mult, instanțele de fond și de apel, la motivarea soluției, nici nu au făcut referire la prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală .

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar declarat este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Munjiu Constantin xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 19 septembrie 2018.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena